

stylus

Organ de l'Associació d'Alumnes i ex-Alumnes de l'Institut

SUMARI:

Retorn, per J. PALLAC.—**La Secció de Cultura als Estudiants**, per R. FERRAN.—**La Conferència del Sr. Serra**.—**Converses sense malícia**, per J. FERRER.—**Salutació**, per S. CLARES. — **Costa Brava**, per J. VERGES.—**L'Educació a l'antiga Grècia**, per J. MARCA.—**Esquixos** per L. F.—**Notes.**

Preu: 10 cts.

Col·legi Empordanès

Lliçons de Batxillerat

Carrer Garcia Hernandez
FIGUERES

FARMACIA

Deulofeu

FIGUERES

Encara porteu el vestit brut? Sembla mentida!

ANEU A LA

Tintoreria Ibèrica

que us el rentaran ben baratet i us el deixaran ben planxat.

Pujada a l'Església, 2 **FIGUERES**

Anàlisis

Farmàcia ^{DEL}
Dr. Martín

Libreria Masdevall

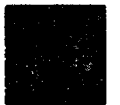
LLIBRERIA - OBJECTES D'ESCRITORI - IMPRESSOS

PLOMES ESTILOGRÀFIQUES ASSORTIDES

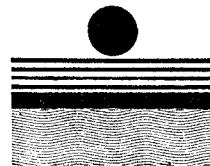

Rambla, 18 FIGUERES Vilafant, 1

Liceu Monturiol

Batxillerat :: Comerç

Angel Guimerà, 27

FIGUERES

RETORN

Quan els esperits candorosos dels poetes s'entendreixen davant d'unes quantes fulles seques remogudes per la tramuntana; quan la tardor s'anuncia amb aquelles gotes de pluja tan grosses; quan els estudiants reemprenen llurs classes; Styl-lus torna a la palestra. Més o menys rejuenit Styl-lus, carregat ja amb una dotzena de números, torna a veure la llum. Aquest any Styl-lus ha canviat de mans; els que l'any passat eren els encarregats del quinzinari avui són fora i nosaltres els hem reemplaçat. I ara síguin-me permesos uns mots. Sabem les poques simpaties amb que comptaven entre les restes dels estudiants els alumnes que l'any passat feien el sext. Ho sabem perquè nosaltres, els que feiem el quint, participàrem d'aquests sentiments. Era quelcom així com una antipatia cordial que ens feia anar dientlos-hi a cada moment «las fieras de sexto», «los cantores de sexto» i altaes motius per l'estil. I bé; «lo cortés no quita lo valiente». Els companys que l'any passat feien el sisè varen fer molt. Molt. Si STYL·LUS prengué nova vida, en bona part ho deu a ells. Si es féu la comèdia fou degut també a ells. Els Jocs Florals fóren un èxit gràcies al seu entusiasme. I si bé tingueren falles com la seva manca de preocupació per l'esport, hom els hi pot disculpar. Per tant amb la mà al cor, noblement hem de donar les mercès als companys de l'any passat. En nom de l'institut. En nom de tots.

Peró—hi aquí rau el secret de la seva impopularitat—no sapigueren atraure's col·laboradors dels altres cursos. Tancats dintre de la seva torre de vori d'estudiats de sisè no feren res per buscar amistats entre els altres estudiants. Tot s'ho volien fer ells—com expressà amb frase gràfica un estudiant de primer.—I és aquí on nosaltres no volem caure. STYL·LUS és de tots i per a tots. STYL·LUS és una tribuna lliure on tots—des del primer curs

fins al sisè—poden escriure-hi. I STYL·LUS demana avui, en el seu primer número de la tercera época, la col·laboració cordial de tots els que sentin amor per l'Institut, i per el nostre moviment estudiantil.

Poca cosa més resta per dir. Vinculats estretament amb la nostra Associació, que ha emprés també una nova i puixant vida, oferim el nostre apoi moral i material a l'equip de fut-bol que ha d'enlairar—n'estem segurs—el pavelló de l'Institut, i ens odrecem respectuosament al Claustre d'aquest Institut, oferint-los-hi també en tot i per tot, el nostre modest quinzinari.

I ara res més. STYL·LUS, a punt d'empendre nova marxa, saluda a tots amb afecte i entusiasme.

J. PALLAC.

LA SECCIÓN DE CULTURA

A LOS ESTUDIANTES

Transcurrido ya el primer mes del curso, esta sección paralelamente a la de deportes quiere empezar a dar muestras de existencia. Como encargado de ella hago un llamamiento a todos vosotros para que colaboreis a esta tarea cultural que nos debemos imponer con toda la medida de nuestras fuerzas para lograr que durante el presente curso la Asociación llegue al nivel que le corresponde entre las demás asociaciones benéfico-culturales.

Precisa pues que todos vosotros sin excepción asistáis a todos cuantos actos puede organizar esta sección, así como prepararos para que más adelante lleguéis a poder tomar parte activa en ellos.

Igual que en cursos anteriores este año se publicará durante todo el actual este periódico. Se hace necesaria una intensa colaboración

en él por parte nuestra tanto científica como literaria, como deportiva.

Todo aquel de nosotros que tenga algún artículo en perspectiva, que ponga inmediatamente manos a la obra, puesto que nada más que una intensa colaboración logrará que se pueda publicar con regularidad, estando de este modo prevenidos contra toda crisis de producción posterior que puede motivar la proximidad de unos exámenes.

RAMON FERRAN.

La Conferència del Sr. Serra

Divendres passat va tenir lloc al saló de conferències d'Atenea, la conferència organitzada per l'Associació, a càrrec del catedràtic senyor Joaquim Serra. El tema, d'interès per tots conceptes, prenia encara més relleu, en ésser tractat per el Sr. Serra de qui tots sabem l'autoritat que posseïx, tractant-se, com es tractava, de Filosofia. Per això la sala s'omplènà completament de gent àvida de sentir desgranar pel conferenciant el problema de la llibertat, i d'escoltar les paraules que podien resoldre aquest problema. Començà l'acte amb unes paraules del Sr. Salleres agraït a l'Associació i al Sr. Serra la mercè que feien a Atenea ocupant la taula presidencial. El Sr. Garriga, que presentà el conferenciant, va agrair a Atenea l'assistència que d'ella ha rebut per efectuar aquest acte. Fa història de l'Associació i prega als ex-alumnes que ajudin moral i materialment a aquesta, perquè—diu—representa, actualment, el pensar i el sentir de l'Institut.

Parlà després el Sr. Serra, que després d'agraïr les paraules d'elogi que acaben de dedicar-li els dos senyors que parlaren abans,

passa, en mig d'un gran silenci, a ocupar-se del tema de la conferència. Vull—diu—estudiar la llibertat en el dia d'avui, tinguent en compte les realitats de l'hora present, perquè serà de més interès. Jo no puc donar una solució—afirma—sino com una porta oberta que ens permeti pensar si és necessari el camí de la perfecció humana. Precisa el valor de dues paraules que actualment s'usen molt i que són desconegudes en el seu vertader sentit per la major part de la gent, són subjectiu que té un valor únicament personal, i objectiu, que té un valor per tothom. La llibertat, per ésser veritat ha d'ésser objectiva, i jo—assegura—tractaré el tema objectivament. Busquem, analitzem els actes; on és la llibertat? Es lliure l'aigua de bullir? L'estòmac de païr. No. Hi ha sempre el perquè que *lliga* aquestes accions amb quelcom. Dintre la personalitat humana, passa el mateix; si voleu anar al cinema o al teatre, hi ha sempre el *per què* uue ens obliga a anar-hi. Hi ha una teoria que diu que la llibertat és la finalitat. Estudia i critica de manera immillorable aquesta teoria per deduir que aquí tampoc hi ha llibertat perquè la causa final es transforma en inicial i ens fa moure com vol.

L'Escola neo-escolàstica diu que la llibertat és absència de necessitats, però desgranant aquest concepte veiem que les necessitats són ineludibles. Hi hagué en temps dels grecs—explica—una escola, la dels sofistes que convertí la llibertat en llibertinatge, al afirmar que «l'home era la mesura de totes les coses». Actualment—afirma—estem en temps semblants. Hi ha un subjectivisme esfereïdor. Examina l'escola de S. Agustí i S. Tomàs per deduir les seves equivocacions. En canvi diu que Plató i Kant que el reproduïx en aquest concepte, gairebé, van més encertats, al afirmar que és quelcom que ens serveix com a model, com a esperan-

ça. En efecte, tenim que la llibertat és aquella manera d'actuar de l'home, que, sense contrariar les lleis físiques, dirigeix a l'home vers els valors eterns. Analitzant aquests valors veiem que és precís que tinguin un valor universal. Per demostrar aquesta teoria, posa gran n° de casos, extrets de la realitat, perquè —afirma— la filosofia té la pretensió de treballar sobre la realitat. Exposa la diferència entre obligació i deure, i les diverses classes d'obligació, per acabar deduint que sols hi ha llibertat quan actuem pel *jo*, quan hi ha menys causalitat. Els pedagogs actualment, el que busquen és això, educar l'home vers els valors, i si no podem aconseguir-ho, si no podem lograr uns valors universals, ai de nosaltres!

Acabà, repetint unes paraules de Begson i entonant un cant a la Joventut, que, diu, és eterna, mentre l'esperit sigui jove.

Els aplaudiments l'obligaren a saludar diverses vegades, abans de que pogués correspondre a les felicitacions que li dirigien de tots cantons.

Res més. Un èxit per l'Associació d'alumnes i ex-alumnes a la que felicitem pel gran encert que ha tingut en elegir el Sr. Serra per inaugurar la seva tanda de conferències.

X.

NOTES:

SECCIÓ D'ESPORTS

El diumenge jugarem a Vilasacra contra l'equip local d'aquest poble. L'equip que es desplaçarà serà probablement el següent: Gil—Cases, Pagès—Sels, Feliu, Espigulé—Ferrer J., Deusedas, Clares, López, Valverde.

Per acompanyar a l'equip, dirigir-se al company J. Ferrer.

—També hi ha en gestió un partit amb els «Esplais» de Castelló com també amb un equip local.

ESPORTIVES

Converses sense malícia

ESPORT A L'INSTITUT

Anant per la Rambla, l'altre dia, vaig trobar un company, alumne també d'aquest centre. Discutint—la conversa s'ho portà—ens vàrem posar a parlar d'esports, i després, concretament de l'esport a l'Institut.

—Per mí—deia ell—a l'Institut no hi haurà mai bons esportius.

—No,—li vaig contestar—ni bons esportius, ni un equip de fútbol que ens faci quedar bé. Tenim aquesta falla.

—El que no puc entendre és a que és degut això, feu ell, mossegant-se les ungles.

—¿Recordes el que va passar durant el campionat infantil de l'any passat. Era una competició que podiem molt ben guanyar-la. Sense cap dubte érem els millors. I bé; per la nostra falta de disciplina el vàrem perdre; a l'un li agradava més anar a veure jugar el Barcelona; l'altre s'estimava més anar a ballar per les festes majors, o bé a un altre li semblava millor anar al cinema. En fi, que hi havia una desorientació, i una manca de disciplina terribles. I tu ja saps que sense organització i sense disciplina no es va enlloc.

Ara bé—vaig continuar—quan els alumnes de l'Institut sàpiguen el que és disciplina i organització serà quan tindrem bons esportius i bons equips.

En fi, com que ja són les nou, i les regles «ramblístiques diuen que a les 9 es va a sopar un altre dia continuarem la conversa i l'exposaré els remeis que al meu entendre s'han d'adoptar per posar fi a aquest estat de coses. Adéu.

—A reveure.

J. FERRER

SALUTACIO

Tingui's en compte que aquest article fou escrit abans del partit amb l'Olot.

¡El Figueras campeón! Este es el grito de júbilo, de alegría, que salía el pasado domingo de todos los aficionados figuerenses a las lides deportivas.

El entusiasmo con que esta noticia, transmitida por medio del teléfono a los pocos minutos de terminarse el partido, fué acogida en nuestra ciudad, es una cosa poco menos que indescriptible.

Realmente, la actuación de los jugadores ha sido una cosa verdaderamente notable, que ha tenido como venturoso final la consecución del título de campeones, habiéndonos sido posible saborear el gusto que proporciona la victoria, desde hace tanto tiempo olvidado.

Las cábales y comentarios que se hicieron durante la semana pasada, dejaban traslucir en un grupo de aficionados un cierto pesimismo, producto de las actuaciones poco convincentes que el Figueras realizó en las últimas jornadas y que culminaron con la única derrota que el club ha sufrido en el presente campeonato; no obstante, la mayoría creía que los jugadores se darían cuenta de lo que significaba para ellos mismos y para el club el hecho de salir imbatidos y que por tanto, saliendo a defender el terreno palmo a palmo y renovando actuaciones pretéritas serían difícilmente batidos.

Esas esperanzas, basadas en su mayor parte en el valor diáfano que poseen algunos jugadores unionistas, se vieron amplia y mercedamente confirmadas en el terreno de juego, mediante un partido que no fué, como todos los decisivos, un prodigio de belleza, pero que fué jugado con entusiasmo y con ganas de vencer, por parte de los dos bandos, enormes.

La seguridad y confianza que desde el primer momento nos infundió el conjunto, en donde se amalgaman el entusiasmo con la inteligencia, la juventud con la veteranía, no ha sido defraudada. Nuestro club, con paso seguro y sin vacilaciones fatales, ha sabido mantenerse en el lugar de leader, no habiendo abandonado en ningún momento este puesto, dando una sensación de estabilidad que no pudieron dar los restantes conjuntos; de esta forma no hemos de esperar, con la inquietud consiguiente, el resultado de las últimas jornadas.

Es por todo ello que desde estas columnas dirijo la felicitación de "Styl-lus" al par que la mía, a todos aquellos que, directa o indirectamente, han contribuido al triunfo final, asociándonos asimismo a todos aquellos actos que se celebrarán el próximo domingo como homenaje a los vencedores; y ahora sólo nos queda hacer votos para que esta victoria no sea la última, sino que marque el principio de una brillante época que conduzca a Figueras, que como ciudad bien se lo merece, al sitio que deportivamente le corresponde.

S. CLARES.

COSTA BRAVA

De Creus a Blanes s'estén la Costa Brava, una de les més formoses d'Europa. Ses roques altives i fermes, reben la llum del Sol en mil reflexes i canviants. Ses cales fosques, fósques, regalimant salabroros s'amaguen misterioses dins les roques negres i altives. El mar, formant petites onades besa les roques i entra dins les cales on davant de la grandiositat de sa bellesa resta quiet, respectuós. En ell hi juguinejen mil rientes nereides que surten durant les nits a les roques per jugar, córrer i saltar.

Però ai! A voltes el mar s'enfureix, les ninfes tornen a les profunditats mentre els cavalls marins de Neptú i s'abaten escumejants sobre la grandiosa roca que en gest de suprem despreci esguarda son bramant enemic.

Grans remolins d'aigua s'aixequen sobre la onejant superfície per caure desfets en diluvi infernal. I així doncs mil diables giravolten i combaten i rugeixen espaordint els observadors. Més no tomba la roca que aguanta ferma, fermissima el gran atac. El sol s'amaga entre núvols que deixen anar espessa pluja sobre els revoltats elements, i Neptú llença els exèrcits a grans combats uns amb altres excitant-los amb gran fúria que creix per moments. Un llamp talla l'espai i ressona al lluny el tro com si l'omnipotent volgués castigar al rebel Neptú.

De sobte l'aigua s'arremolina furiosa i pujant per l'espai, s'uneix als núvols que baixen a rebre-la engendrant un monstre mari.

Els espetecs són formidables, l'aigua puja pel remolí i tota l'aigua volta entorn seu. La llum giratòria d'un far il·lumina aquesta titànica escena.

Ressona una canonada i la tromba es desfà en bíblic diluvi mentre la pluja disminueix els trons paren i tot queda tranquil.

L'aigua torna a llepar el peu de la roca que mira amb despreci l'enemic vençut, els núvols desapareixen i surt Helios radiant d'esplendor. Tornen a juguinejar les acuàtiques nereides, el sol se'n va a la posta i il·lumina amb mil canviants el mar i les roques. Una gran pau ho envaeix tot.

Es de nit. Sobre la diáfana i transparent atmòsfera la roca es retalla enèrgica i grandiosa, les cales són fosques i silencioses i la lluna plateja la tranquil·la i onejant superfície del mar.

JOSEP VERGÉS.

Aquest número ha passat per la Censura

L'EDUCACIO A L'ANTIGA GRECIA

Grècia fou la nació que més s'ocupà de les necessitats de tenir un poble fort i savi.

A Esparta, era necessari, segons les lleis de Licurg, tenir un poble fort i guerrer, i a Atenes, donades les aficions del seu poble, necessitaven bons marins i gent sàvia.

M'ocuparé en primer lloc de l'educació a Esparta. A Esparta, en néixer, nens i nenes, eren examinats per els vells de la ciutat, i si eren ben fets se'ls permetia viure; si per desgràcia eren esguerrats eren llençats per un cingle.

Als set anys, quedaven lliures de la tutela dels pares i passaven a ésser cosa de l'Estat.

De's set als onze anys, rebien una sòlida instrucció intel·lectual. Als onze, començava la seva instrucció militar.

Els nois vivien a les afores de la ciutat, en unes cabanes d'herba fetes per ells mateixos; hom els ensenyava l'educació absolutament despullats, descalços, amb escut, llança i casc, que era la indumentària dels guerrers espartans.

Caminaven uns cinquanta quilòmetres diaris, i, quan quasi estaven rendits, completament cansats, hom els obligava a cantar i ballar.

L'educació espartana, era salvatge; ensenyaven la seva mainada a furtar, i a l'edat de disset anys, o sia dos anys abans de quedar lliures de tot servei, hom els obligava a viure exclusivament del que furtaven.

Si per desgràcia eren descoberts en llurs feines, se'ls aplicaven terribles càstigs, i es conten alguns cassos com el d'un jove que, havent robat una guilla, abans que descobrir-se, es va deixar rosegar les entranyes.

(En un altre número de STYL·LUS, descriuré l'educació a Atenes).

J. MARCA.

ESQUITXOS

Llegiu tots amb atenció
i si algú es pensés ofès
que perdoni, que no és
ofendre-us, ma intenció.

Quan estava a punt d'acabar el campionat infantil de l'any passat, a «La Vanguardia» hi sortí el següent anunci: «S'ha perdut un equip de Foot-ball. Duia el nom d'Associació d'alumnes i ex-alumnes. El que el trobi que ho comuniqui al Sr. Geli que és el delegat.

Oiga Vd.! Lassaletta.

Londres. — Donat l'èxit aconseguït per l'equip de l'A. d'E. i E. jugant tots els partits amb 8 jugadors, sembla que els equips anglesos, entre ells l'Arsenal, adoptaran aquest mètode.

El gran filòsof Rocalba
ha deixat un successor
Son nom? Jo no puc pas dir-lo
Marca molt. Sols dic això.

Els Srs. Catedràtics de 1.er tenen por de convertir-se aviat en professors de pàrvuls.

Aquest any tenim la satisfacció de poder dir als bedels amb tot el respecte que són uns «toca-campanes».

Aquest any concorre a les aules del nostre Institut una estupenda representació de l'antiga Grècia que fins i tot porta tirabuixons.

Les noies de 5.è diuen que «en el pot petit hi ha la bona confitura» (i si és de La Bisbal encara més).

Ploreu, ploreu ninetes! ...que en Marca s'ha fet mal.

L. F.

Estudiants!
compreu els vostres calçats al

Transwaal

Alfons Sánchez

SASTRERIA

GARCIA HERNANDEZ
FIGUERES

GIRONELL

MESTRE

Preparació de Batxillerat

Hores adequades per els alumnes oficials

Conferències de física i química
per Llicenciat en Farmàcia

FIGUERES

Joan Maragall, 12
B A I X O S

Escola Pràctico Mercantil

Acadèmia Bosch

Fundada l'any 1884 i dirigida per

EN SALVADOR BOSCH I ROIG

Professor, Pèrit Mercantil i Industrial
Ex-Professor de l'Institut

Càlcul Mercantil : Teneduria de Llibres
Reforma de Lletres : Correspondència
i pràctiques d'escriptori
Mecanografia : Taquígrafia : Idiomes : etc.

Concessió del diploma d'aptitud
o titol de tenedor de llibres

Batxillerat Magisteri Carreres especials

Les classes funcionen tot l'any

CARRER MISTRAL, 4
(cantonada carretera Castell)

FIGUERES

Es sinònim de bon gust, vestir-se a la Sastreria

G O U

Gran assortit de robes
President Macià, 28

Estudiants!

Afavoriu amb les vostres comandes als anunciants de

STYL·LUS